

Přestože v některých krajích byla školní digitální technika pro většinu učitelů k dispozici v budově školy, využívali pedagogové digitální techniku především doma. U nízkého podílu škol (řádově jednotky procent) ředitelé uváděli potřebu doplnění vybavení pro pedagogy, častěji na druhém stupni základních škol a na středních školách.

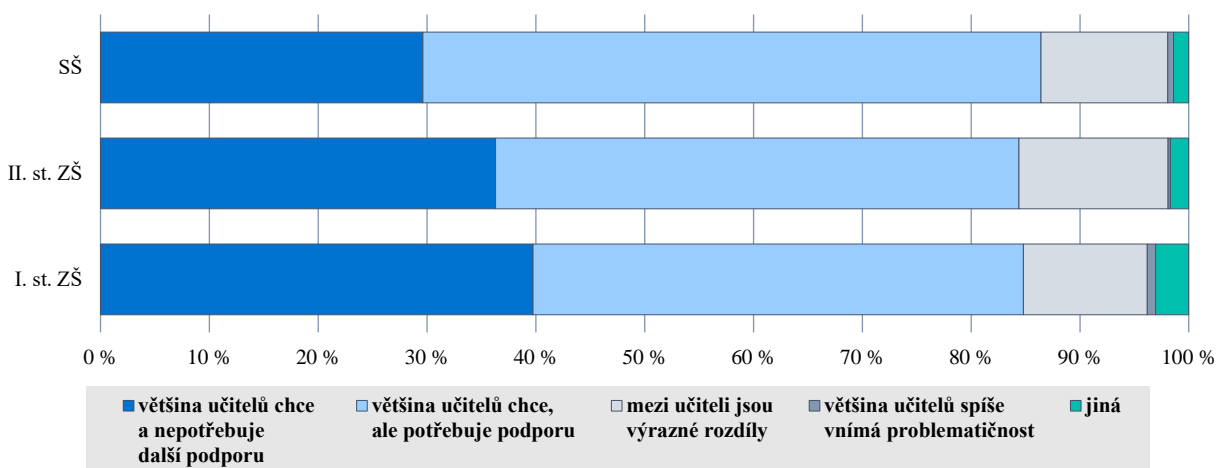
3.2 Využívání ICT učiteli

Jedním z nejdůležitějších předpokladů pro úspěšnou realizaci distanční výuky v době pandemie nemoci covid-19 jsou dosavadní zkušenosti s ICT technologiemi a dovednosti související se začleňováním ICT technologií do výuky. Tyto byly sledovány v rámci šetření PISA 2018 a lze se tedy podívat, jaký byl v České republice výchozí stav před nástupem pandemie. Ředitelé škol byli požádáni, aby posoudili, zda učitelé v jejich škole mají dostatečné technické a pedagogické dovednosti pro začleňování ICT do výuky. Z jejich odpovědí vyplývá, že necelé dvě třetiny českých žáků (65 %) navštěvují školy, v nichž ředitel hodnotí kapacity učitelů kladně, což odpovídá průměru v zemích OECD. Nejhůře posuzovali ICT dovednosti svých učitelů ředitelé víceletých gymnázií, kde tento podíl činí 52 %. Z toho vyplývají značné potřeby škol zlepšit vzdělávání učitelů v oblasti využívání ICT technologií.

Ačkoliv se Česká republika umístila na první příčce mezi zeměmi OECD v dostupnosti odborných pramenů, díky nimž se učitelé mohou průběžně zlepšovat v používání ICT (dle PISA 2018 dostupné učitelům téměř 90 % žáků), ukazuje se, že nemusí jít právě o efektivní cestu k rozvíjení ICT dovedností. Výsledky mezinárodních šetření opakovaně poukazují na vysokou potřebu učitelů zúčastnit se dalšího vzdělávání v oblasti integrace ICT do výuky. Zjištění z šetření TALIS 2013 a TALIS 2018 dokládají, že deklarované potřebě nicméně neodpovídá reálná účast učitelů na aktivitách profesního rozvoje v této oblasti, která v posledních letech poklesla (Česká republika patří k několika málo zemím, kde mezi učiteli druhého stupně základních škol došlo k poklesu). Mezi učiteli na prvním stupni základních škol mezi roky 2015 a 2019 poklesla účast o 9 procentních bodů (integrace ICT do výuky matematiky), resp. o 14 procentních bodů (integrace ICT do výuky přírodovědy). Učitelé více než poloviny žáků 4. ročníku základního vzdělávání v roce 2019, tedy rok před nástupem pandemie nemoci covid-19, deklarovali, že v budoucnu budou další vzdělávání s tímto zaměřením potřebovat (TIMSS 2015, TIMSS 2019).

Česká školní inspekce opakovaně poukazovala na stěžejní roli kvalitní metodické podpory učitelů při využívání digitálních technologií v době zákazu osobní přítomnosti žáků ve školách. Metodická podpora učitelů je podle vyjádření ředitelů v nejvyšší míře potřebná na středních školách a nejméně na prvním stupni základních škol, i zde však 45 % ředitelů uvedlo, že většina učitelů jejich školy je sice ochotna do distanční výuky integrovat ICT, ale potřebuje k tomu určitou podporu (graf 3).

GRAF 3 | Ochota učitelů integrovat ICT do distanční výuky

Zajímavý pohled na rozvoj ICT dovedností učitelů v uplynulém roce přináší tematická zpráva České školní inspekce reflektující zkušenosti žáků a učitelů základních škol s distanční výukou ve 2. pololetí školního roku 2019/2020 (listopad 2020). Více než polovina učitelů považuje své ICT dovednosti za lepší v porovnání s obdobím před vypuknutím pandemie, přičemž 21 % učitelů zaznamenalo výrazné zvýšení svých dovedností a 31 % pak jejich mírné zvýšení. Příčinou je nepochybně velký tlak na učitele využívat digitální technologie jako prostředek komunikace s žáky po plošném zákazu osobní přítomnosti žáků ve školách. S tím souvisí také rozšíření nabídky dalšího vzdělávání, které učitelé často využívali. Celkem 48 % učitelů žádný posun nezaznamenalo, nicméně velká většina z nich měla ICT dovednosti před pandemií na vyšší úrovni (obrázek 1). I na začátku podzimu 2020, tedy před druhou vlnou plošného zákazu osobní přítomnosti žáků ve školách, však čtyři z deseti učitelů vyjádřili potřebu zúčastnit se dalšího vzdělávání pro zkvalitnění využívání digitálních technologií ve škole.